

Topienie Marzanny

Słowianie

Czy wiesz, że Polacy są narodem słowiańskim? Słowianie to lud, który zamieszkuje różne kraje, ale powiązany jest ze sobą poprzez język. Dawno temu Słowianie mówili w tym samym języku, jednak później podzielili się na różne grupy i każda z nich rozwinęła swój własny język.

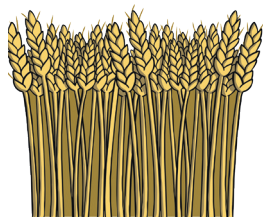
Ponieważ Polacy są Słowianami, potrafimy rozumieć wiele słów z innych języków, takich jak na przykład rosyjski czy czeski.

Słowianie mieli własną religię i niektóre z ich tradycji przetrwały aż do dziś. Jedną z nich jest topienie Marzanny, zwyczaj powiązany rozpoczęciem wiosny.

obrzęd: czynności wykonywane zgodnie z tradycją. Obrzędy powiązane są z ważnymi wydarzeniami.

urodzaj: obfitość; dobre zbiory, dobry plon.

Kim była Marzanna?

Słowianie wierzyli, że Marzanna to bogini zimy, śmierci i odrodzenia. Kukła, którą topi się co roku na powitanie wiosny, ma przedstawiać właśnie tę słowiańską boginię.

Obrzęd topienia Marzanny jest staropolskim obyczajem, którego celem było przywołanie wiosny i zapewnienie urodzaju w nadchodzącym roku. Wierzono, że utopienie kukły pomoże zażegnać zimę, która była wyjątkowo ciężkim czasem dla Słowian.

Jak wygląda kukła Marzanny?

Kukłę tradycyjnie wykonywano ze słomy, owijano białym płótnem, a następnie ozdabiano wstążkami i koralami. Zgodnie ze zwyczajem wiejskie dzieci nosiły kukłę Marzanny od domu do domu, podtapiając ją w każdej wodzie, jaką tylko znalazły w czasie pochodu. Pod koniec dnia Marzannę zabierała młodzież, by wynieść ją ze wsi, a następnie podpalić i wrzucić do wody. Wierzą, że nie wolno dotykać pływającej w wodzie kukły, ponieważ może to spowodować uschnięcie ręki.

Śląska tradycja

Na Śląsku wciąż żywa jest tradycja chodzenia z **gaikiem**, czyli sosnową gałązką ozdobioną wstążkami i innymi ozdobami. Gaik symbolizuje nadejście wiosny i rozkwit przyrody. Po wrzuceniu Marzanny do wody mieszkańcy wsi obnosili gaik po domach, by zapewnić gospodarstwom dobrobyt. Czasem obchody pierwszego dnia wiosny kończono wielką biesiadą.

Jak wygląda topienie Marzanny dzisiaj?

Tradycja topienia Marzanny przetrwała do dziś i jest przestrzegana w wielu regionach Polski. Topienie kukły ma miejsce 21 marca, czyli w pierwszy kalendarzowy dzień wiosny. Marzannę ubiera się w łachmany lub strój ludowy, a w niektórych miejscowościach zastępuje ją męski odpowiednik – Marzaniok!

Tradycyjna Marzanna. Źródło: ngopole.pl

Pytania

1. Kiedy wypada pierwszy kalendarzowy dzień wiosny?

- 20 marca
- 21 lutego
- 21 marca
- 20 kwietnia

2. Kim była Marzanna według wierzeń Słowian?

---

3. Co oznacza słowo „obrzęd”?

- obfitość, dobre plony
- rozpoczęcie wiosny
- czynności wykonywane zgodnie z tradycją
- sosnowa gałązka zdobiona wstążkami

4. Połącz połówki zdania ze sobą używając informacji z tekstu.

Wiejskie dzieci nosiły kukłę Marzanny...	powiązani ze sobą przez wspólny język.
Słowianie byli niegdyś...	przywołanie wiosny.
Topienie Marzanny ma na celu...	od domu do domu.

5. Zdecyduj, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe.

Zdanie	Prawda	Fałsz
Marzaniok to męski odpowiednik Marzanny.		
Według tradycji Słowian pod koniec dnia małe dzieci podpałały i topiły kukłę Marzanny.		
Marzannę ubiera się w piękne suknie.		

6. Wyjaśnij, czym jest gaik i w jakim regionie się go używa.

Odpowiedzi

1. Kiedy wypada pierwszy kalendarzowy dzień wiosny?

- 20 marca
- 21 lutego
- 21 marca**
- 20 kwietnia

2. Kim była Marzanna według wierzeń Słowian?

Wierzono, że Marzanna jest boginią zimy, śmierci i odrodzenia.

3. Co oznacza słowo „obrzęd”?

- obfitość, dobre plony
- rozpoczęcie wiosny
- czynności wykonywane zgodnie z tradycją**
- sosnowa gałązka zdobiona wstążkami

4. Połącz połówki zdania ze sobą używając informacji z tekstu.

Wiejskie dzieci nosiły kukłę Marzanny...	powiązani ze sobą przez wspólny język.
Słowianie byli niegdyś...	przywołanie wiosny.
Topienie Marzanny ma na celu...	od domu do domu.

5. Zdecyduj, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe.

Zdanie	Prawda	Fałsz
Marzaniok to męski odpowiednik Marzanny.	✓	
Według tradycji Słowian pod koniec dnia małe dzieci podpałały i topiły kukłę Marzanny.		✓
Marzannę ubiera się w piękne suknie.		✓

6. Wyjaśnij, czym jest gaik i w jakim regionie tradycją jest chodzenie z gaikiem.

Gaik to sosnowa gałązka ozdobiona wstążkami i innymi ozdobami.

Symbolizuje on nadejście wiosny i rozkwit przyrody.

Chodzenie z gaikiem jest tradycją przestrzeganą na Śląsku.